

Miroslav Bobek: Ryšavý knihovník a další zápisky ředitele zoo

I poté, co na konci r. 2009 uspěl ve výběrovém řízení na místo ředitele pražské zoologické zahrady, se Miroslav Bobek nepřestal věnovat novinářině. Na první pohled se tak mohlo zdát, že jde o pouhý záchvěv profesionální deformace způsobený téměř dvacetiletým působením v Českém rozhlase, který po čase vyvane. Naštěstí pro čtenáře se tak nestalo. V denících a časopisech i na internetové stránce pražské zoo v rubrice Z ředitelny M. Bobek nadále uveřejňuje sloupky a fejetony zabývající se nejen jeho pracovní náplní, ale také nejrůznějšími zajímavostmi, jež nám neustále nabízí příroda u nás i v zahraničí. Přitom se zaměřuje kromě rozsáhlého spektra aktuálních témat také na výlety do minulosti a v jeho publicistice nechybějí ani názory, jak by mohl v některých ohledech vypadat budoucí svět. V pořadí již šestý výběr autorových textů s poněkud tajemným názvem Ryšavý knihovník a další zápisky ředitele zoo představuje články publikované od léta 2020 do července 2022, v době různě intenzivních opatření proti šíření nemoci covid-19: celkem jde o 83 příspěvků. Čtivou předmluvou knihu opatřila ikona světové primatologie Jane Goodallová, obětavě se věnující ochraně nejen afrických lidoopů.

Z řady otázek, jimiž se M. Bobek v kolekcích článků zabývá, jmenujme alespoň záhadu bezobratlého živočicha, kterým podle literáta a historika z časů baroka Bohuslava Balbína krmily mláďata v karlsštejnských věžích poštolky obecné (*Falco tinnunculus*) a kterého zmiňovaný jezuita a obhájce českého jazyka píší výhradně latinsky označuje za štíra. Nebo otázku, zda je erbovní zvíře pražské zoo kůň Převalského (*Equus przewalskii*) skutečně dnes jediným volně žijícím, nebo zdívočelým koněm, jako jsou američtí mustangové nebo australská brumbyové. Dozvíme se, kdo je oním rezavým správcem knihovny, jak vycházejí křečci polní (*Cricetus cricetus*) z hrobů na vídeňském hřbitově nedaleko Schönbrunnu, zda se nepřehlédnutelný tesařík alpský (*Rosalia alpina*) dostal na Bezděz v borových řezbách přivezených v r. 1741 při opravě tamějších kapliček ze severní Itálie, nebo zda se vyskytoval i na jiných místech dnešní České republiky, také proč je ztepilý strom moabi neboli djave (*Baillonella toxisperma*) z kamerunských pralesů považován za přímo zázračnou dřevinu. Víte, že zoologické zahradě jsme mohli říkat hezky česky živosad nebo zvířetnice?

Když jsme již zmínili profesionální deformaci, můžeme jen kvitovat, že se autor nevyhýbá ani určitým aspektům péče o přírodní a krajinné dědictví, a to bez vypjatého alarmismu a environmentálního žalu. Názorně můžeme popsání přístup ukázat na často jednostranně diskutované problematice masa suchozemských volně žijí-

1 Během působení v Českém rozhlase Miroslav Bobek zorganizoval obdobu reality show Odhalení, v níž vystupovala rodina goril nížinných (*Gorilla gorilla gorilla*) z pražské zoologické zahrady. 2 Pražská zoo patří spolu s Pražským hradem a lanovou dráhou na Petřín mezi nejnavštěvovanější místa České republiky. Hodnotitelé největšího cestovatelského serveru TripAdvisor ji řadí mezi nejlepší zařízení svého druhu na světě. Snímky J. Plesníka

cích živočichů (bushmeatu). Příčiny, důsledky i řešení problému hodnotí strážlivě a objektivně. Zaujmu rovněž příběhy týkající se repatriací již zmiňovaného koně Převalského či supa mrchožravého (*Neophron percnopterus*), záchrany jednoho z nejhroženějších vodních ptáků světa morčáka paranského (*Mergus octosetaceus*), elegantní volavky císařské (*Ardea insignis*), největšího v současnosti žijícího primáta gorily východní (*Gorilla beringei graueri*) a australské želvy krátkokrčky hnědavé (*Pseudemys umbrina*) nebo informování, výchovy a vzdělávání obyva-

RYŠAVÝ KNIHOVNÍK

A DALŠÍ ZÁPISKY
ŘEDITELE ZOO

MIROSLAV
BOBEK

tel kamerunského venkova s cílem získat jejich podporu pro ochranu goril nížinných (*G. gorilla gorilla*) spojených s akcí Toulavý autobus.

Krátké, ale vysoce informativní texty vynikají četností, a to i tehdy, když autor na omezeném prostoru vysvětluje poměrně složité zákonitosti. Právě schopnost dostat poutavé vyprávění do omezeného počtu znaků může souviset s jeho předcházející novinářskou zkušeností. Samozřejmostí výběrů se stal rejstřík českých jmen zmíněných taxonů doplněných jejich latinskými ekvivalenty. Knížka v pevné vazbě upoutá i obrazovou výbavou zahrnující širokou škálu ilustrací, od reprodukcí historických fotografií až po snímky, za něž by se nemusel stydět ani v tomto ohledu kultovní National Geographic.

Miroslav Bobek opakovaně potvrzuje, že se v popularizaci biologie, ekologie a koneckonců také ochrany biologické rozmanitosti stal pokračovatelem svých předchůdců v ředitelském křesle pražské zoologické zahrady, zejména Jiřího Jandy, Václava Jana Staňka a v neposlední řadě Zdeňka Veselovského. A to není zrovna málo.

**Euromedia Group, Praha 2022, 288 str.
Doporučená cena 330 Kč**